

Käyttösuunnitelma 2023

Sivistyksen palvelualue

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta

Sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualue

Tuloslaskelma

Sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualue	TP 2021	TA 2022	KS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	6 764 456	7 153 304	6 968 599	7 098 217	7 240 180
Myyntituotot	1 190 194	1 353 062	1 349 888	1 374 997	1 402 497
Maksutuotot	3 816 732	4 268 211	3 305 680	3 367 164	3 434 507
Tuet ja avustukset	1 570 232	1 245 908	2 073 908	2 112 484	2 154 732
Muut toimintatuotot	187 298	286 123	239 123	243 572	248 444
Toimintakulut	-71 224 269	-75 027 053	-77 145 586	-78 410 395	-79 978 619
Henkilöstökulut	-57 666 218	-60 898 113	-61 394 230	-62 522 543	-63 772 995
Palkat ja palkkiot	-46 920 502	-49 705 467	-50 058 302	-50 978 129	-51 997 699
Henkilösivukulut	-10 745 716	-11 192 646	-11 335 928	-11 544 414	-11 775 296
Palvelujen ostot	-9 011 491	-9 252 986	-10 576 692	-10 786 341	-11 002 072
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 263 159	-2 604 055	-2 754 894	-2 634 829	-2 687 535
Avustukset	-1 984 010	-2 082 864	-2 197 864	-2 187 814	-2 231 570
Muut toimintakulut	-299 392	-189 035	-221 906	-278 868	-284 447
Toimintakate	-64 459 813	-67 873 749	-70 176 987	-71 312 178	-72 738 439
Sisäiset tuotot yhteensä	177 478	0	0	0	0
Sisäiset menot yhteensä	-30 289 458	-33 052 316	-33 361 274	-33 981 796	-34 661 439
joista:					
ICT-palvelut	-1 743 577	-1 804 744	-3 036 972	-3 093 461	-3 155 334
Puhtauspalvelut	-2 497 356	-2 624 202	-2 636 312	-2 685 349	-2 739 056
Rakennusten vuokrat	-9 222 671	-22 957 269	-22 016 267	-22 425 771	-22 874 288
Taloudellinen tulokellisuus					
Asukasmäärä 31.12.	40 441	40 803	40 855	41 121	41 384
euroa per asukas, ulkoiset 31.12.	-64 459 813	-1 663	-1 718	-1 734	-1 758

Sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen tehtävänä on järjestää hyvinvointia, aktiivista yhteisön jäsenyyttä, jatkuvaa oppimista ja mielekästä elämää tukevia palveluita kaikille kirkkonummelaisille. Tehtävä pohjautuu perustuslain 16 §:ssä julkiselle vallalle osoitettuun tehtävään turvata jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykyjensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta sekä kehittää itseään varattomuuden sitä estämättä. Opetuksen ja koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaa-ajan palveluita ohjaa valtakunnallisesti Opetus- ja kulttuuriministeriö lainsäädännön, muiden normiasiakirjojen ja rahoituksen kautta. Vuoden 2023 alussa toteutuvan hyvinvointialueuudistuksen myötä kunnan perinteinen sivistyspalvelutehtävä saa rinnalleen vastuun kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä kaikkien väestöryhmien osalta. Vaikka hyvinvoinnin edistäminen on olennainen osa kaikkea sivistyksen ja vapaa-ajan palvelutoimintaa, kokonaisuuden kuntatasoinen johtamisvastuu ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ovat sivistyspalveluiden tehtäväkentässä uusia.

Kirkkonummen kunnan väestömuutos – kouluikäisten lasten väheneminen, työikäisten ja ikäihmisten osuuden sekä kieli- ja kulttuuriryhmien osuuden kasvaminen – haastavat sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen pitkäjänteiseen kehittämiseen: miten vastaamme muutokseen, vahvistamme kunnan sosiaalista kestävyttä ja johdamme samalla taloutta kestävästi. Kustannusten kasvun hillitseminen onkin yksi lähivuosien keskeisistä sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen haasteista. Myös COVID-19 -pandemian synnyttämä oppimis- ja hyvinvointivaje, Ukrainan sodan vaikutukset ja Suomen yhteiskunnan tasolla havaittu väestön hyvinvoinnin ja koulutustason eriytymiskehitys - jopa syrjäytyminen - ovat kuntalaisten palvelutarpeissa jo näkyviä ilmiöitä.

Jotta palveluita onnistuttaisiin kehittämään vastaamaan mahdollisimman hyvin nykyisten ja tulevien kuntalaisten tarpeisiin ja jotta resurssien kohdentaminen onnistuisi entistä paremmin, on vaikutusten ennakoarvioinnin systemaattinen käyttöönotto tärkeää. Mahdollisimman tarkoituksenmukaisen ja kustannustehokkaan organisaation sekä toimivien rakenteiden ja sujuvien prosessien avulla palvelualue pyrkii vahvistamaan palvelujen laatua sekä kuntalaisten palvelutarjonnan tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta. Myös saavutettavuuden kehittäminen koskettaa koko sivistystointia: mitkä palvelut on tärkeä järjestää kohtaamisina ja läsnäolona, mitä tarjoamme digitaalisesti ja mitä palveluita kuntalainen voi käyttää omatoimisesti. Luokse tulevien palvelujen tarve lisääntynee väestön ikääntymisen myötä.

Kuntauudistus 1.1.2023 alkaen vaikuttaa sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueeseen konkreettisesti oppilas- ja opiskeluhuollon tehtävien siirtymisenä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle. Muutos näkyy sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen budjetissa oppilas- ja opiskeluhuollon henkilöstömenojen siirtymisenä hyvinvointialueen vastuulle. Huomioitavaa on kuitenkin, että Kirkkonummen kunnan opiskeluhuollon johtavien viranhaltijoiden työtehtävistä noin puolet - kasvun ja oppimisen tuen johtamiseen, päätöksentekoon ja arviointiin liittyvät tehtävät - jää edelleen kunnan vastuulle, vaikka tehtävät, palkkamäärärahat ja viranhaltijat siirtyvät LUHVAn organisaatioon. Kunta koulutuksen järjestäjänä vastaa jatkossakin oppilas- ja opiskeluhuollon kuntatason suunnittelusta ja johtamisesta. Samoin lasten, nuorten ja perheiden sekä työikäisten ja ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen lakisäteisine suunnitelmineen on kunnan tehtävä.

Muutosten kestävä johtamisen varmistamiseksi palvelualue käynnistää vuonna 2022 kehittämissuunnitelmatyön. Kuntastrategiaan ja valtakunnalliseen ohjaukseen perustuva suunnitelma laaditaan vuosille 2023–2030. Se tulee sisältämään kuntastrategiaan, valtakunnalliseen ohjaukseen ja Kirkkonummen toimintaympäristön muutokseen pohjautuvat palvelualueen tason pitkän aikavälin päämäärät, kehittämisen päälinjat, parhaillaan tekeillä olevan sivistyksen ja vapaa-ajan palveluverkkosuunnitelman sekä palvelualueen strategisen henkilöstösuunnitelman. Tämä suunnitelma luo pitkän aikavälin rungon tulevien talousarvioiden tavoitteidenasetteluun ja resurssien kohdentamiseen.

Osana kehittämissuunnitelman laadinnan pohjatyötä elokuussa 2022 toteutettiin hallinnon henkilöstölle ja esihenkilöille suunnattu kysely palvelualueen organisaation vahvuuksista, kehittämistarpeista ja konkreettisista kehittämisideoista. Kyselyn ja palveluryhmien johtotiimien työskentelyn perusteella nousseet kehittämisteemat vastasivat hyvin toimintaympäristön muutosta ja arjessa esille nousseita ratkaistavia seikkoja. Keskeisiksi teemoiksi nostettiin tiedolla johtamisen edellytysten parantaminen, hallinto-organisaation tarkoituksenmukaistaminen ja talouden johtamisen kehittäminen edelleen.

Talousarviomäärärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

Sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen talouteen vuonna 2023 vaikuttavista tekijöistä kolme huomattavinta ovat Ukrainan sodan vaikutukset, palvelualueen toimintaa koskevat lainsäädännölliset muutokset sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset peruskunnan tehtäviin. Ukrainan sotaa paenneiden lasten ja nuorten varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäminen aiheuttaa lisääntyneitä henkilöstömenoja varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluissa. Kirkkonummelle perustettu asuntopohjainen vastaanottokeskus ja Ukrainan sodan vuoksi yksityismajoituksessa olevien pakolaisten määrän kasvu lisää perusopetukseen valmistavan opetuksen paikkojen tarvetta, suomi toisena kielenä -opetuksen ja oman äidinkielen opetuksen tarvetta sekä suomen kielen tuen tarvetta eri oppiaineissa ja tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa. Tulevaisuudessa myös ruotsinkieliset palvelut tulevat toteuttamaan inklusiivista valmistavaa opetusta; ensimmäiset ukrainankieliset perheet ovat jo valinneet ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen tulee varautua. Myös tulkkaus- ja käännöspalvelujen tarve kasvaa.

Valmistavaa opetusta pyritään järjestämään ensisijaisesti kouluissa lähellä lasten ja nuorten asuinpaikkaa, jolloin koulukuljetusmenojen lisäys pystytään pitämään vähäisenä. Valtio tulee kompensoimaan varhaiskasvatuksen menolisäykset erityisavustuksella tai muulla kuntaan kohdennetulla rahoituksella. Kohonneet valmistavan opetuksen kustannukset tullaan ottamaan huomioon kunnan valtionosuuslaskennassa. Sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen tuloissa tämä valtionosuuskompensointi ei näy.

Ukrainan sodan aiheuttama inflaation kiihtyminen vaikuttaa myös korottavasti polttoaineiden ja muun energian hintaan sekä erilaisiin aine- ja materiaalikustannuksiin. Sivistyksen ja vapaa-ajan palveluiden koulukuljetuksia koskeva hankintasopimus umpeutuu lukuvuoden 2022-2023 lopussa. Uusi hankintamenettelyyn kuuluva kilpailutus käynnistetään syksyllä 2022. Kunnanhallituksen kehyspäätöksessä 27.6.2022 (§ 237 618/02.02.00/2022) huomioitiin polttoaineiden hinnannousu koulukuljetuksiin osoitetulla 120 000 € lisämäärärahalla. Hankintaprosessin edetessä selviää, onko tämä varaus riittävä.

Inflaation muina vaikutuksina palvelualueen talouteen näkyvät varhaiskasvatuksen palvelusetelin indeksikorotus sekä sisäisten kustannusten, kuten puhtaus- ja ruokapalveluiden sekä ICT-kulujen ja vuokrien, oletettava kasvu. Palvelusetelin perusarvoa korotetaan 1.1.2023 alkaen juuri kustannusten yleisen nousun vuoksi. Kesäkuussa 2022 allekirjoitettu kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksia koskeva ratkaisu sisälsi sopimuksen palkankorotuksista kunta-alalle. Sopimuskauden 1.5.2022–30.4.2025 aikana työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Koska sivistyksen ja vapaa-ajan ulkoiset toimintakulut koostuvat lähes täysin henkilöstön palkoista, palkankorotukset vaikuttavat merkittävästi palvelualueen lähivuosien talouteen.

Toisen talouteen 2023 vaikuttavan tekijän muodostaa palvelualueen toimintaa koskevat lainsäädännön muutokset. Hallituksen budjettineuvotteluiden 31.8. ja 1.9.2022 tuloksena esitettiin, että varhaiskasvatusmaksuja alennetaan valtakunnan tasolla pysyvästi 70 miljoonalla eurolla 1.3.2023 alkaen ja että yksityisen hoidon tuen hoitolisään säädettäisiin 100 euron korotus. Vaikutukset kunnille kompensoitaisiin yhteisöveron jako-osuuden kautta, mikä ei tule näkymään sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen tuloissa. Edelleen neuvotteluissa päätettiin yhden vuosiviikkotunnin lisäys B1-kielen toteuttamiseen perusopetuksessa, mikä vaikuttaa osaltaan opetuksen palkkakuluihin.

Päätöstä näistä muutoksista ei tämän talousarvioesityksen lautakuntakäsittelyn ajankohtana vielä kuitenkaan ole, vaan se varmistuu valtion budjetin aikataulussa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain aiemmat indeksitarkistukset ja tuloarvojen muutokset sekä perhevapaa-uudistus 1.8.2022 ja edelleen jatkuva kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu vähentävät asiakasmaksutuottoja koko vuoden 2023 osalta. Edellä mainittuihin muutoksiin on varauduttu talousarvioesityksessä.

Kolmas talouteen ja toimintaan vaikuttava tekijä, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen perustaminen 1.1.2023, näkyy sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen budjetissa oppilas- ja opiskeluhuollon henkilöstömenojen siirtymisenä hyvinvointialueen vastuulle. Kunnanhallituksen osoittaman talouden 2023 tasapainottamisvaatimuksen vuoksi siirtyviltä viranhaltijoilta jäävät ja palvelualueen vastuulle tulevat uudet tehtävät pyritään järjestämään ilman henkilöstölisäyksiä palvelualueen organisaatioon. Yksi tärkeistä palvelualueen kehittämiskohteista vuodelle 2023 onkin hallinto-organisaation tarkoituksenmukaistaminen: päällekkäisen työn määrän minimointi, keskeisten prosessien ja niiden vastuunjaon selkeyttäminen ja henkilöstön pysyvyyden ja pystyvyyden vahvistaminen tehtävänkuvia ehyttämällä. Tarkoituksenmukaisen ja kustannustehokkaan organisoitumisen sekä toimivien rakenteiden ja sujuvien prosessien lisäksi kehittämistä ohjaavat palvelujen laadun sekä kuntalaisten tasa-arvoisten ja yhdenvertaisten palvelujen tarjonnan näkökulmat.

Osana Kirkkonummen kunnanvaltuuston talousarvion 2022 käsittelyä sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueelle annettiin tehtävä selvittää kuinka varhaiskasvatus ja opetus voitaisiin järjestää mahdollisimman kustannustehokkaasti ja yhdenvertaisesti kaikilla kunnan alueilla. Selvitys suomenkielisten ja ruotsinkielisten varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden kustannuseroista on valmistumassa, ja myös sen tuloksia käytetään hyödyksi palvelujen yhdenvertaisuuden ja kustannustehokkuuden kehittämistyössä.

Palvelualue pyrkii tehostamaan toimintaansa ja hillitsemään kustannusten nousua kiinnittämällä lisäksi huomiota tiedolla johtamisen edellytyksiin ja kehittämällä palvelualueen talouden johtamista edelleen. Yhdenmukaistamalla järjestelmien, ohjelmistojen ja sähköisten ympäristöjen käyttöä vähennetään palveluyksiköille osoitettujen erillisten kyselyjen ja tietopyyntöjen määrää sekä hallinnon manuaalista työtä erilaisten valtakunnallisten velvoittavien tiedonkeruiden ja raportointien yhteydessä. Kun järjestelmien käyttö on johdettua ja tasalaatuaista, käytettävissä olevan tiedon luotettavuus ja ajantasaisuus paranee.

Valtio rahoittaa kuntia valtionosuuksin ja erityisavustuksin. Erityisavustusten johdettu ja tehokas hakeminen on osa kestäväen kuntatalouden johtamista. Palvelualueen johtoryhmä onkin käynnistänyt systemaattisen valtion erityisavustushakujen seurannan. Johtoryhmän tavoitteena on varmistaa Kirkkonummen kunnan sivistys- ja vapaa-ajanpalveluille olennaisten, saatavilla olevien erityisavustusten hakeminen joko palveluryhmittäin tai yhteisinä hankkeina. Hyväksyäkseen hakuprosessiin lähtemisen johtoryhmä edellyttää, että myönnettävä rahoitus ja sen edellyttämä kehittämistoiminta tukevat kunnan strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Kunnassa asuvien kouluikäisten lasten määrän vähentyminen ja toisaalta uusien palvelujen tarpeen samanaikainen lisääntyminen on nostanut esille tarpeen uudistaa malli, jolla opetuksen koulukohtaiset resurssit jaetaan. Uudistuksen tavoitteena on vastata oppilasmäärän alueittaisiin vaihteluihin nykyistä joustavammin sekä kansalliseen veloitteeseen tukea oppilaan kasvua ja oppimista ensisijaisesti lähikoulussa. Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen, koronavirusepidemian ja sen jälkiseurausten vaikutukset oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin lisäävät edelleen sekä pedagogisten että oppilashuollollisten tukitoimien tarvetta. Tuen järjestäminen lähikoulussa tuonee myös säästöjä koulukuljetusten tarpeen vähenemisen myötä. Koulujen ja lukion väistötilaratkaisut ja varustaminen, rakennushankkeiden suunnittelu sekä kasvaneet purku-, hankinta- ja muuttokustannukset vaikuttavat korottavana paineena opetuspalveluiden kustannuksiin. Tilojen tarkoituksenmukaista ja tehokasta käyttöä kehitetään sivistyksen ja yhdyskuntatekniikan yhteisessä palveluverkkosuunnitelman päivitystyössä syksyllä 2022.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta

Tuloslaskelma

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta	TP 2021	TA 2022	KS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	1 406 375	1 576 135	1 518 385	1 546 627	1 577 559
Myyntituotot	287 559	453 984	453 984	462 429	471 677
Maksutuotot	652 809	859 282	851 532	867 369	884 716
Tuet ja avustukset	318 568	31 854	31 854	32 447	33 095
Muut toimintatuotot	147 439	231 015	181 015	184 382	188 071
Toimintakulut	-9 003 136	-9 851 819	-9 858 715	-10 184 265	-10 387 965
Henkilöstökulut	-5 918 729	-6 472 129	-6 220 636	-6 478 500	-6 608 070
Palkat ja palkkiot	-4 945 969	-5 271 472	-5 068 109	-5 279 703	-5 385 298
Henkilösivukulut	-972 761	-1 200 657	-1 152 527	-1 198 797	-1 222 772
Palvelujen ostot	-2 162 551	-2 239 826	-2 452 215	-2 538 587	-2 589 364
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-612 474	-764 934	-815 934	-831 113	-847 744
Avustukset	-255 636	-313 883	-303 883	-268 791	-274 167
Muut toimintakulut	-53 745	-61 047	-66 047	-67 274	-68 620
Toimintakate	-7 596 761	-8 275 684	-8 340 330	-8 637 638	-8 810 406
Sisäiset tuotot yhteensä	129 956	0	0	0	0
Sisäiset menot yhteensä	-4 597 833	-5 539 427	-4 890 414	-4 981 377	-5 081 008
joista:					
ICT-palvelut	-208 503	-221 238	-243 240	-247 765	-252 721
Puhtauspalvelut	-320 232	-357 583	-378 563	-385 605	-393 319
Rakennusten vuokrat	-1 525 056	-4 185 606	-3 423 611	-3 487 290	-3 557 036
Taloudellinen tuloksellisuus					
Asukasmäärä 31.12.	40 441	40 803	40 855	41 121	41 384
euroa per asukas, ulkoiset 31.12.	-7 596 761	-203	-204	-210	-213

Erittely palveluryhmittäin

Hallinto ja kehittäminen	TP 2021	TA 2022	KS 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset toimintatuotot	628	447	447	455	464
Ulkoiset toimintamenot	-3 032 463	-3 266 147	-2 865 485	-3 060 965	-3 122 185
Toimintakate	-3 031 835	-3 265 700	-2 865 038	-3 060 510	-3 121 721
sisäiset toimintatuotot					
sisäiset toimintamenot	-411 776	-418 030	-435 593	-443 696	-452 570
Vapaa-aikapalvelut	TP 2021	TA 2022	KS 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset toimintatuotot	1 405 748	1 575 688	1 517 938	1 546 172	1 577 095
Ulkoiset toimintamenot	-5 970 673	-6 585 672	-6 993 230	-7 123 300	-7 265 780
Toimintakate	-4 564 926	-5 009 984	-5 475 292	-5 577 128	-5 688 685
sisäiset toimintatuotot	129 956	0	0	0	0
sisäiset toimintamenot	-4 186 057	-5 121 397	-4 454 821	-4 537 681	-4 628 438

Liikuntapaikkojen ylläpitoon varatut määrärahat ovat sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan talousarviossa sisäisinä määrärahoina, koska ylläpito toteutetaan yhdyskuntatekniikan toimialalla. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta vastaa kuitenkin ylläpitoon käytettävissä olevan määrärahan suuruudesta.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilötyövuodet, sis. vuosilomat	TP 2021	TA 2022	KS 2023	TS 2024	TS 2025
Sivistystoimen hallinto ja kehittämisspalvelut	32,6	33,16	30,94	30,94	30,94
Arvio uusien perustettavien virkojen ja toimien määrästä		0	0	0	0
Arvio lakkautettavien virkojen ja toimien määrästä		0	0	0	0
Arvio hyvinvointialueelle siirtävistä		0	0	0	0
Vapaa-aikapalvelut	106,8	105,5	108,5*	108,5	108,5
Arvio uusien perustettavien virkojen ja toimien määrästä		0	0	0	0
Arvio lakkautettavien virkojen ja toimien määrästä		0	0	0	0
Hyvinvointialueelle siirtyneet		0	0	0	0
			*Ohjaamo siirretty Yhteisistä palveluista		
Yhteensä	139,4	138,66	139,44	139,44	139,44

Investoinnit

Proj. nro.	Investointikohde	Tyyppi	KS 2023	TS 2024	TS 2025
9016	Tilavarausohjelma	Tietokoneohjelmisto	10 000	0	0
9818	Yhteiskampuksen ensikertainen kalustaminen	Irtain omaisuus	0	0	2 520 000
9861	GWP-koulukeskuksen ensikertainen kalustaminen	Irtain omaisuus	0	0	4 140 000

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan kehittämisalue	Riski, syy, seuraus, suuruus	Tavoitetaso	Sovittu toimenpide / menettely vuodelle 2023
Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin.	Hyvinvointiin panostamisesta puuttuu kokonaisote ja -vastuu. Hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspinnat eivät toimi ja kustannusten kohdentaminen ei toimi vastuiden mukaisesti.	Yhteistyön varmistaminen hyvinvointialueen kanssa panostamalla muutoksen johtamiseen ja toimivien rakenteiden sekä prosessien varmistamiseen.	Toimivien yhteistyörakenteiden ja -prosessien luominen.
Henkilöstön riittävyys ja rekrytointi	Henkilöstön vaihtuvuus ja pula koulutetusta henkilöstöstä sekä työn kuormittavuus.	Henkilöstön vaihtuvuus vähenee ja avoimiin tehtäviin saadaan kelpoisia ja sitoutuneita hakijoita. Päälekkäinen työ vähentyy ja prosessit selkeytyy.	Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, kouluttamisesta ja työnantajakuvasta. Työnteon ja prosessien tarkastelu.

Hallinto ja kehittäminen

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strateginen tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Vastuu
2. Investoimme tulevaisuuteen	2. Tasapainotamme taloutta	Palvelualueen ja palveluryhmien hallinnossa päällekkäisyyksiä, resurssien jaon epätasaisuuksia sekä prosesseissa eroavuuksia. Osan henkilöstön työnkuvista sirpaleisia.	Hallinto-organisaation tarkoituksenmukaistaminen: päivitetty organisaatio valmis 05/2023 - päällekkäisen työn vähentäminen, työnkuvien eheyttäminen ja prosessien selkeyttäminen - hyvinvointialueen myötä tulevat uudet tehtävät ilman henkilöstölisäyksiä	hallintopäällikkö
	3. Johdamme tiedolla	Palvelualueen tilastojen, tietojen syöttämisen sekä tuottamisen laatu ja oikea-aikaisuus vaihtelee yksiköittäin. Nykyiset kirjanpidon kirjaukset eivät tue taloustiedon keruuta, vaan tietoja joudutaan manuaalisesti keräämään ja yhdistämään. Koulukuljetuksen prosessissa on kokonaisuuksia, joita voidaan tehostaa järjestelmien avulla. Palvelualueen tieto joudutaan hakemaan monesta eri kanavasta.	- Tietojärjestelmien käytön yhdenmukaistaminen/ohjeet: tieto luotettavaa ja ajan tasalla. Tot 100% - Manuaalisen työn/laskennan määrän minimointi (talousjärjestelmä, koulukuljetuksen ohjausjärjestelmä) Tot. 100% - Sivistyksen intranetin käytön tehostaminen, käytettävä tieto yhdessä paikassa. Tot. 100%	hallintopäällikkö erityissuunnittelija suunnittelu- ja tiedotuskoordinaattori
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin: Vähennämme kuntalaisten välistä eriarvoisuutta ottamalla huomioon eri väestöryhmien tarpeet palveluiden ja toiminnan suunnittelussa. Vahvistamme sosiaalista kestävyyttä toimivan kotoutumisen kautta.	2. Tasapainotamme taloutta	Valtion erityisavustusten hakeminen, seuranta ja raportointi/arviointi ei ole systemaattista eikä siinä ole yhtenäisiä käytänteitä, kokonaisuuksia johdetaan palveluryhmissä. Mutta palvelualueenjohtoryhmän tason ohjausta ei ole. Koulukohtaisen resurssin jaon laskentamalli ei huomio oppilasmäärän tai oppijoiden erityistarpeiden vuosittaisia muutoksia riittäväällä joustavuudella.	Talouden johtamisen kehittäminen edelleen - valtion erityisavustusten hakeminen, seuranta ja raportointi/arviointi systemaattisesti johdettavaksi palvelualueen tasolla. Kokonaisuus johtoryhmässä 5 x vuodessa. Tot. 100% - opetuksen koulukohtaisen resurssijakomallin uudistamisen tuki ja seuranta/arviointi. Tot. 100% versio 1 valmis 2/2023	hallintopäällikkö erityissuunnittelija kehityspäällikkö

Tunnusluvut

Koulukuljetukset	TP 2021	TA 2022	KS 2023	TS 2024	TS 2025
Kuljetusetuuden piirissä olevat oppilaat	1 089	1 100	1 130	1 130	1 130
Kustannukset euroa / oppilas	1 210	1 195	1 323*	1 336*	1 350*

*Vuodelle 2023 koulukuljetuksen kustannuspaikalle budjetoitu koulukuljetusta hoitavan asiakaspalvelusihteerin palkkakustannukset

Hallinto- ja kehittämispalvelut

Tilivelvollinen vastuhenkilö: hallintopäällikkö
Vastuuhenkilön varahenkilö: kehityspäällikkö

Hallinto- ja kehittämispalvelut tuottavat sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen palvelualueen hallinnollisen tuen ja ohjauksen.

Kokonaisuuteen kuuluu koulukuljetus, koulujen ja oppimiskeskusten vahtimestaripalvelut, talous, hankinnat sekä palvelualuekohtainen koordinointi uudisrakentamisen, korjausrakentamisen, ensikertaisen kalustamisen sekä sisäilmaongelmien kohdalla. Kehittämispalvelut tuottavat viralliset tilastot, ennusteet sekä koordinoi toimialan hankkeita, tieto- ja viestintätekniikkaa, tiedonhallintaa, tietoturvaa ja viestintää.

Talousarviomäärärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

Koulukuljetuksen tilausliikenteen tuleva kilpailutus, bensiinin hinnan indeksikorotusten vaikutus kilpailutuksen tulokseen.

Toiminnan painopistealueet

Tiedolla johtaminen

Talouden johtaminen

Hallinto-organisaation tarkoituksenmukaisuus

Tilivelvolliset vastuuhenkilöt

Tilivelvolliset vastuuhenkilöt vastaavat käyttösunnitelmassa vastuulleen kuuluvan toimintakatteen ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Palveluryhmä tai -yksikkö	Kustannuspaikka tai -paikat	Kohde	Tilivastuullinen	Nimike	Sijainen	Sijaisen nimike
Sivistyksen palvelualueen hallinto ja kehittäminen	3010 - 3033	-	Tiina Koivisto	hallintopäällikkö	Antti Sankala	kehityspäällikkö
Investointiprojekti Tilavarausohjelman kehittäminen	Projekti 9016	-	Tiina Koivisto	hallintopäällikkö	Antti Sankala	kehityspäällikkö

Vapaa-aikapalvelut

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2021	TA 2022	KS 2023	TS 2024	TS 2025
Musiikkiopisto					
Nettokustannukset euroa / opetustunti	57	53	53	53	53
Oppilas/opiskelijamäärä perusopetus	333	300	300	300	300
Kansalaisopisto					
Nettokustannukset euroa / opetustunti	52	50	50	50	50
Oppilas/opiskelijamäärä perusopetus	5 357	8 100	8200	8200	8200
Kuvataidekoulu					
Nettokustannukset euroa / opetustunti	69	64	64	64	64
Oppilas/opiskelijamäärä perusopetus	453	360	360	360	360
Kulttuuripalvelut					
Nettokustannukset euroa / asukas	9,6	11,8	10,5	10,6	10,6
Kirjastopalvelut					
Tunnusluku	TP 2021	TA 2022	KS 2023	TS 2024	TS 2025
Nettokustannukset euroa / asukas	79	91	65,9	66,1	66,4
Lainojen määrä	483 685	600 000	600 000	600 000	600 000
Kävijämäärä	470 091	600 000	600 000	600 000	600 000
Liikuntapalvelut					
Nettokustannukset euroa / asukas	57,9	63,9	75,8	76,1	76,4
Uimahallin kävijämäärä	101 477	180 000	190 000	200 000	200 000
Kunnan tukemien yhdistysten liikuntapalveluiden nuorten ohjattujen ryhmien määrä/vuosi	297	300	300	300	300
Kunnan tuottamien liikuntapalveluiden osallistujamäärä/vuosi	9 809	15 000	17 000	18 000	18 000
Nuorisopalvelut					
0–28-vuotiaiden määrä	12 905	13 300	13 327	13 224	13 153
Nettokustannukset euroa / 0–28-vuotiaat	102	136	140	143	145

Vapaa-aikapalvelut

Tilivelvollinen vastuuhenkilö: vapaa-aikajohtaja

Vastuuhenkilön varahenkilö: vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen rehtori

Vapaa-aikapalvelut mahdollistaa:

Elinikäistä itsensä kehittämistä, harrastamista, oppimista - mielekästä tekemistä jokaiselle kuntalaiselle: lähipalveluna, digipalveluna, omatoimisesti

Talousarviomäärärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

- Lasten ja nuorten kulttuurikasvatusohjelma käynnistetään. Opetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteydessä toteutettavassa kulttuurikasvatusohjelmassa tarjotaan kulttuurin ja taiteen eri osa-alueita eri ikätaidoille. Kulttuuripalvelut koordinoi ja kehittää toimintaa yhteistyössä muiden tahojen kanssa.
- Senioreiden päiväajan liikunnanohjausta ja opetusta pyritään lisäämään, tilojen ja ohjaushenkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet huomioiden.
- Lasten ja nuorten lukemisen edistämisen suureen tarpeeseen ja kysyntään pyritään vastaamaan toiminnallisilla järjestelyillä.
- Uimahallin kunnossapidon vaatimukset lisääntyvät ja sähkön hinnan nousua joudutaan varautumaan entistä suurempiin ylläpitokustannuksiin.
- Yhdistyksille jaettavien avustusten määrä on vuoden 2021 talousarvion tasolla. Avustusten kokonaismäärästä on vähennetty vuodelle 2022 lisätty kertaluonteinen korona-avustus.
- Liikuntapaikkaverkosto on laajentunut Kantvikin lähiliikuntapaikan valmistumisen myötä ja liikuntapaikkojen kunnossapidon määrärahoja on lisätty vuoden 2022 talousarvion tasosta myös yleisen kustannustason nousun myötä. Määrärahat eivät riitä kattamaan erikseen nk. pieninvestointeja. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta vastaa toimintaan käytettävissä olevista määrärahoista. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päättää liikuntapaikkaverkostosta, ja tätä arvioidaan seuraavan kerran vuoden 2023 talousarvion valmistumisen myötä.

Vapaa-aikapalvelujen toiminnan yhteinen painopistealue

- Yhdessä tekeminen – palveluiden tuottaminen kuntalaisille yhdessä

Vapaa-aikapalvelut tuottaa palveluita kuntalaisille yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena toteuttaa mieluista harrastustoimintaa ja oppimismahdollisuuksia monipuolisina palveluina lähellä kuntalaisia.

Tilivelvolliset vastuuhenkilöt

Tilivelvolliset vastuuhenkilöt vastaavat käyttösuunnitelmassa vastuulleen kuuluvan toimintakatteen ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Palveluryhmä tai -yksikkö	Kustannuspaikka tai -paikat	Kohde	Tilivastuullinen	Nimike	Sijainen	Sijaisen nimike
Vapaa-aikapalvelut	3106 - 3197	-	Katja Linnakylä	vapaa-aikajohtaja	Satu Ylönen	vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen rehtori

Vapaa-aikapalvelujen palveluyksiköt

Musiikkiopisto

Kirkkonummen musiikkiopiston tehtävänä on antaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta taiteen perusopetuksesta annetun lain mukaisesti. Opetuksen tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia, luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen ilmaisuun ja antaa mahdollisuudet musiikin elämäntilanteelle harrastamiselle sekä valmiudet hakeutua ammattiopintoihin. Musiikkiopisto saa toimintaansa vuosittain keskimäärin 0,5 miljoonaa euroa tuntiperusteista valtionosuutta 11 314 opetustuntiin Opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Toiminnan painopistealueet

- Asiakaslähtöisten palvelujen kehittäminen ja harrastusmahdollisuuksien edistäminen
- Kohtaamispaikka – musiikkiopisto on paikka kohdata ja tulla itse kohdatuksi
- Monipuoliset oppilaslähtöiset opetuspalvelut yhteistyössä - opistojen välinen pedagoginen yhteistyö, yhteistyö vapaa-aikapalveluiden toimijoiden kesken (harrastustoiminta, tapahtumat ja hankkeet), musiikillisen vuorovaikutuksen laajentaminen varhaiskasvatus-, perusopetus-, kirjasto- ja palvelutaloyhteistyöllä sekä kansainvälinen yhteistyö.

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Tavoitteena on tarjota mahdollisuus monipuoliseen musiikin harrastamiseen entistä useammalle lapselle ja nuorelle Kirkkonummella. Kevään 2022 sisäänpääsyprosenttia 80 % pyritään entisestään kasvattamaan soitinvalmennustoiminnan, kouluyhteistyön ja varhaisiän musiikin opetuksen avulla.

Korvaavia opetus- ja konserttitiloja joudutaan hankkimaan, koska osa Villa Hagan luokista ja Kirkkonummen seurakuntatalo eivät ole käytettävissä vuonna 2023. Yleisölle avoimet maksuttomat konsertit (60 konserttia/vuosi) ovat tärkeä osa opetussuunnitelman toteutumista.

Musiikkiopisto on siirtänyt koronapandemian vuoksi vuodelle 2020 yhdessä Länsi-Uudenmaan musiikkiopiston kanssa suunnitellun Hongkongin matkan vuodelle 2023. Nuoret keräävät varat konserttimatkoihin pääsääntöisesti itse soittamalla konserteissa.

Musiikkiopisto osallistuu muiden vapaa-aikapalvelujen yksiköiden kanssa Kevätkarnevaalien sekä harrastusmahdollisuuksien edistämiseen liittyvien toimintojen kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strateginen tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Vastuu
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin		Opetus tuotetaan 95 % lähiopetuksena. Opetusvälineistö ja opetushenkilöstön sekä opiskelijoiden valmiudet eivät mahdollista vielä täysin sujuvaa live verkko-opetusta. Kehitetään live verkko-opetusta mm. siten, että samalle oppitunnille/kurssille voi osallistua myös etäyhteydellä.	Vakiinnutetaan live-verkko-opetuksen osuus 5 % opetustarjonnasta.	Vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen rehtori

Kansalaisopisto

Kirkkonummen kansalaisopiston tehtävänä on antaa toiminta-alueellaan opetusta noudattaen lakia vapaasta sivistystyöstä. Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Kansalaisopisto saa vuosittain keskimäärin 0,5 miljoonaa euroa tuntiperusteista valtionosuutta keskimäärin vuosittain 11 700 vuosituntiin Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Kansalaisopisto tuottaa maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyyn luku- ja kirjoitustaidon opetuksen, jonka rahoittaa kunnalle kokonaisuudessaan valtio (laki vapaasta sivistystyöstä 9 §).

Toiminnan painopistealueet

- Asiakas- ja opiskelijälähtöinen kurssitarjonta
- Kohtaamispaikka – kansalaisopisto on paikka kohdata ja tulla itse kohdatuksi
- Maahanmuuttajien kieli- ja kulttuurikoulutus
- Monipuoliset opetuspalvelut yhteistyössä - vapaa-aikapalveluiden toimijoiden kesken (mm. harrastustoiminta, vesiliikunta, tapahtumat ja hankkeet), opetustoiminnan laajentaminen, erityisesti lukio-, kirjasto-, yhdistys- ja palvelutaloyhteistyöllä sekä kansainvälinen yhteistyö

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Kansalaisopistolla on tarve lisätä päiväopetusta liikunnassa, kielissä, kädentaidoissa ja taideaineissa yli 65 -vuotiaiden kuntalaisten määrän kasvaessa. Tällä hetkellä kansalaisopisto toimii pääsääntöisesti koulujen tiloissa, joissa ei voida antaa päivisin kansalaisopiston opetusta ja joudutaan hankkimaan korvaavia opetustiloja. Kirjaston käyttöä päiväopetustilana lisätään.

Asiakaslähtöisyyttä kehitetään säännöllisellä kurssien yhteissuunnittelulla opiskelijoiden kanssa keskustan, Veikkolan ja Masalan kirjastoilla Tuu- ja tee -tapahtumilla. Kuntalaisten osallisuus vahvistuu ja he ovat laajemmin mukana kurssitarjonnan laadinnassa.

Kansalaisopisto kehittää live verkko-opetusvalmiuksia opetukseen siten, että samalle oppitunnille voi osallistua sekä lähiopetuksessa että live verkko-opetuksessa etäyhteydellä. Hybridiopetuksella saadaan lisää kurssilaisia.

Kansalaisopisto kehittää osaamisperusteista kurssisuunnittelua yhteistyössä Hiiden opiston sekä paikallisten toisen asteen koulujen kanssa. Osaamisperusteisesti laaditut kurssit voivat tulla osaksi valtakunnallista Opetushallituksen ylläpitämään Koski-järjestelmää ja opiskelijat voivat hyväksi lukea näitä kursseja eri alojen tutkintoihin.

Kansalaisopisto osallistuu muiden vapaa-aikapalvelujen yksiköiden kanssa Kevätkarnevaalien sekä harrastusmahdollisuuksien edistämiseen liittyvien toimintojen kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strateginen tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Vastuu
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin		Opetus tuotetaan 95 % lähiopetuksena. Opetusvälineistö ja opetushenkilöstön sekä opiskelijoiden valmiudet eivät mahdollista vielä täysin sujuvaa live verkko-opetusta. Kehitetään live verkko-opetusta mm. siten, että samalle oppitunnille/kurssille voi osallistua myös etäyhteydellä.	Vakiinnutetaan live-verkko-opetuksen osuus 5 % opetustarjonnasta.	Vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen rehtori

Kuvataidekoulu

Kirkkonummen kuvataidekoulun tehtävänä on järjestää toiminta-alueellaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista kuvataiteen opetusta taiteen perusopetuksesta annetun lain mukaisesti. Opetuksen tehtävänä on luoda perustaa lasten ja nuorten henkiselle hyvinvoinnille, emotionaaliselle, esteettiselle ja eettiselle kasvulle sekä antaa edellytyksiä hakeutua taiteenalojen koulutukseen tai elinikäiseen taiteiden harrastamiseen. Kuvataidekoulu kuuluu hallinnollisesti kansalaisopiston yhteyteen.

Toiminnan painopistealueet

- Kohtaamispaikka – kuvataidekoulu on paikka kohdata ja tulla itse kohdatuksi
- Monipuoliset opetuspalvelut yhteistyössä - opistojen välinen pedagoginen yhteistyö, yhteistyö vapaa-aikapalveluiden toimijoiden kesken (harrastustoiminta, tapahtumat ja hankkeet), taidepedagogisen vuorovaikutuksen laajentaminen, erityisesti varhaiskasvatus-, perusopetus-, kirjasto ja palvelutaloyhteistyöllä.

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Oppimisympäristöjä kehitetään vastaamaan uuden opetussuunnitelman tarpeita, mahdollistaen mm. digitaalisen kuvankäsittelyn ja animaatiot. Opetussuunnitelma sisältää myös perinteiset kuvataiteen työtavat, joiden välineistöä kehitetään.

Kuvataidekoulu osallistuu muiden vapaa-aikapalvelujen yksiköiden kanssa Kevätkarnevaalien sekä harrastusmahdollisuuksien edistämiseen liittyvien toimintojen kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strateginen tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Vastuu
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin		Opetus tuotetaan 95 % lähiopetuksena. Opetusvälineistö ja opetushenkilöstön sekä opiskelijoiden valmiudet eivät mahdollista vielä täysin sujuvaa live verkko-opetusta. Kehitetään live verkko-opetusta mm. siten, että samalle oppitunnille/kurssille voi osallistua myös etäyhteydellä.	Vakiinnutetaan live-verkko-opetuksen osuus 5 % opetustarjonnasta.	Vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen rehtori

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on huolehtia kuntien kulttuuritoiminnasta annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta sekä kunnan museotoiminnasta.

Toiminnan painopistealueet

- Kulttuuritoiminnan kehittäminen kulttuuristrategian mukaisesti
- Lasten ja nuorten kulttuurikasvatusohjelman toteuttaminen
- Paikallisen kulttuuritoiminnan tukeminen ja koordinointi
- Kotiseututiedon tallentaminen, tuottaminen ja tarjonta

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Paikallisen kulttuuristrategian mukaisesti tähdätään kulttuurilainsäädännön mukaiseen palveluiden kehittämiseen, kulttuuripalveluiden saavutettavuuden parantamiseen sekä kulttuurin toimintaedellytysten vahvistamiseen.

Kulttuuripalvelut valmistelee ja toteuttaa varhaiskasvatuksen ja opetuksen kulttuurikasvatusohjelmaan, Kirkkonummen Kulttuurikompassiin liittyvät hankinnat ja palvelut kouluille ja varhaiskasvatusyksiköille sekä kehittää kulttuurikasvatusohjelmaa yhdessä eri tahojen kanssa.

Kunnan oman museoalueen Ragvaldsin kuntoon ja osallistavaan toiminnallisuuteen panostetaan. Paikallishistoriaan liittyvän muistitiedon ja kuva-aineiston tallentamisen ja digitoinnin sekä tiedottamisen tarve on jatkuva.

Paikalliset järjestöt tuottavat Kirkkonummella suuren osan taide- ja kulttuuritarjonnasta, kansalaistoimintaa tuetaan avustusrjestelmällä, yhteistyöllä ja neuvolla.

Kulttuuripalvelut osallistuu muiden vapaa-aikapalvelujen palveluyksiköiden kanssa harrastusmahdollisuuksien edistämiseen liittyvien toimintojen kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strateginen tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Vastuu
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin		Varhaiskasvatuksen ja opetuksen kulttuurikasvatusohjelma "Kirkkonummen Kulttuurikompassi" laadittu, ohjelman 1. vaihe hyväksytty käynnistettäväksi. Uusien osioiden pilotointi jatkuu.	Kulttuurikasvatusohjelman 1 vaiheen osiot toteutuneet, pilotit toteutuneet	Kirjasto- ja kulttuuripäällikkö

Kirjastopalvelut

Kirjasto on lakisäateistä peruspalvelua, joka edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Toiminnan painopistealueet

- Yhteisöllisyys ja osallisuus uusissa tiloissa
- Kuntalaisten digivalmennus
- Omatoimisuuden lisääminen automaattien ja sähköisten palvelujen avulla
- Lasten ja nuorten lukemisen edistäminen yhdessä koulujen ja vapaa-aikapalvelujen muiden palveluyksiköiden kanssa

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Kirjastotalo Fyryssä toimii kirjaston lisäksi asukaspuisto, nuorisopalvelut, musiikkileikkikoulu ja Toimarin kahvila. Talossa on myös paljon tiloja, joissa kolmas sektori voi järjestää toimintaa.

E-aineistojen kysyntä lisääntyy edelleen. Myös sähköisten lehtien tarjontaa lisätään.

Lasten ja nuorten lukemisen edistäminen on yksi kirjaston keskeisimpiä tehtäviä. Huoli lasten ja nuorten lukemisen vähenemisestä on kasvanut. Pystyäkseen vastaamaan lukemisen edistämisen kasvaneeseen tarpeeseen, kirjastolta vaaditaan entistäkin enemmän panostusta. Kirjastossa panostetaan myös erityisesti senioreiden digivalmennukseen.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt kirjastolle hankerahan kohteeseen "Mitä sä luet? - Uusia reittejä nuorten lukutaitotyöhön somen, vertaisvinkkauksen ja lukemisen yhteisöjen kautta". Hankkeessa panostetaan yläkouluikäisten nuorten vapaa-ajan lukemiseen ja otetaan nuoret mukaan kumppaneiksi lukutaitotyöhön. Hanketyöntekijän avustuksella perustetaan nuorten someryhmä, jonka kanssa tuotetaan somesisältöjä ja kirjavinkkivideoita nuorille. Hanke toteutetaan kaksikielisenä ja yhteistyössä nuorisopalveluiden työntekijöiden kanssa.

Kirjastopalvelut osallistuu muiden vapaa-aikapalvelujen palveluyksiköiden kanssa harrastusmahdollisuuksien edistämiseen liittyvien toimintojen kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strateginen tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Vastuu
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin		Kirjastotalo Fyyri tarjoaa tiloja eri tahoille kokoontua ja järjestää tapahtumia Kirkkonummen keskustassa. Fyyrissä järjestetään avoimia tilaisuuksia eri toimijoiden toimesta.	Fyyrissä järjestettyjen avoimien tilaisuuksien määrä 200 tapahtumaa/vuosi	Kirjasto- ja kulttuuripäällikkö

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Nuoriso- ja liikuntapalvelut vastaa terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan palveluista, toteuttaa nuorisotyötä eri muodoissaan, rakennuttaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja sekä edistää lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia muiden sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden yksiköiden ja paikallisten toimijoiden kanssa. Nuoriso- ja liikuntapalvelut tukee myös yhdistystoiminnan toteuttamista ja edistää nuorten vaikuttamismahdollisuuksia.

Toiminnan painopistealueet

- Kohtaaminen – tilat, paikat ja palvelumme tarjoavat mahdollisuuden kohtaamiselle ja kohdatuksi tulemiselle
- Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Koronapandemia on vaikuttanut suuresti kunnan ja yhdistysten tarjoamien nuoriso- ja liikuntapalveluiden määrään ja laatuun. Tämä haastaa nuoriso- ja liikuntapalvelut pitkäjänteiseen työhön hyvinvointierojen tasoittamiseksi.

Palveluita kehitetään ja toteutetaan kuntalaisille yhteistyössä kuntalaisten, paikallisten yhdistysten sekä kunnan eri toimijoiden kanssa. Toiminnan kehittämisen keskiössä on yhdessä tekeminen ja yhteistyö - tavoitteena mahdollisimman tarkoituksenmukaiset palvelut kuntalaisille.

Liikunta-alan ammattilaisten rekrytointihaasteet vaikuttavat kuntalaisille tarjottavien hyvinvointipalveluiden tarjontaan. Erityisesti kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilökunnan palkkaaminen on vaikeutunut koronapandemian jälkeen merkittävästi ja vaihtuvuus on suurta.

Nykyisen liikuntapaikkaverkoston ylläpitäminen turvallisena ja uusien liikuntapaikkojen ylläpito jatkuvasti nousevien kustannusten sekä liikuntapaikkojen infran vanhenemisen vuoksi edellyttää liikuntapaikkaverkoston sekä liikuntapaikkojen ylläpidon hoitoluokituksen tarkastelua. Liikunta- ja virkistysalueiden kunnossapidon järjestämismallin muuttamisen valmistelu siten, että uusi malli on käytössä 1.1.2024.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strateginen tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Vastuu
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin		<p>Liikunta-alan kelpoisuusvaatimukset täyttävästä henkilöstöstä on pula.</p> <p>Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, kouluttamisesta ja työnantajakuvasta.</p>	<p>Kaikissa vakansseissa (100 %) on kelpoisuusvaatimukset täyttävä työntekijä.</p>	Nuoriso- ja liikuntapäällikkö
		<p>Asiakastyytyväisyyskyselyiden ja asiakkaiden osallistaminen palveluiden kehittämiseen on satunnaista.</p> <p>Toimintasuunnitelmissa ja niiden toteuttamisessa huomioidaan eri kohderyhmien osallistaminen palveluiden kehittämiseksi. Järjestetään asiakastyytyväisyyskysely vuosittain.</p>	<p>Toimintasuunnitelmiin on kirjattu osallistamisen keinot sekä eri kohderyhmien asiakastyytyväisyyskyselyt on toteutettu.</p>	Nuoriso- ja liikuntapäällikkö
	4. Osallistuminen ja viestintä toimivat	<p>Kirkkonummi on viime aikoina lakkauttanut nuorisotiloja tai rajannut niiden aukioloaikoja. Nuoret ovat toivoneet Fyryn nuorisotilaa laajemmin palvelevaa paikkaa, jossa on mahdollista viettää vapaa-aikaa. Kirkkonummella on näkyvissä myös huolestuttavaa jengiytymiskehitystä.</p>	<p>Selvitetään Walkers-kahvilatoiminnan (tai vastaavan) käynnistäminen osana kunnan hyte-työtä</p>	Nuoriso- ja liikuntapäällikkö